

**GÖLGE SAĞLIK BAKANLIĞI
2026 YILI BÜTÇE DEĞERLENDİRMESİ**

20 KASIM 2025

**DR. ZELİHA AKSAZ ŞAHBAZ
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GÖLGE SAĞLIK BAKANI**

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GÖLGE SAĞLIK BAKANLIĞI

SAĞLIK BAKANLIĞI 2026 BÜTÇESİ DEĞERLENDİRMEMİZ

Sağlık Bakanlığı'nın 2026 bütçe ödenekleri toplamı 1.474.947.780.000, -TL olup toplam merkezi idare bütçesinin %7,86'sına tekabül etmektedir.

Sağlık Bakanlığı 2025 bütçesinin %0.0004'ü Bağımlılıkla Mücadele, %27.54'i Koruyucu Sağlık Hizmetleri, %71,27'si Tedavi Edici Hizmetler ve %0,005'i' de Yönetim ve Destek Programlarına ayrılmış durumdadır.

Bu kalemler yıllar itibariyle incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmaktadır.

Sağlık Bakanlığı ödeneğinin toplam merkezi idare bütçesine oranının OECD ortalaması olan %11'in altında olduğu görülmektedir.

Ülkemizin 2022 OECD verilerine göre sağlık harcamalarının GSYİH'ya oranında % 4.3 ile Endonezya ve Hindistan'ın önünde ve sondan 3. sırada yer aldığı dikkate alındığında bu rakamın yetersiz olduğu görülmektedir.

Bütçe ödeneğinin alt kırılımları incelendiğinde ise ilginç sonuçlara ulaşılmaktadır.

Madde bağımlılığının ortaokullara kadar düştüğü ülkemizde **Sağlık Bakanlığı ödeneğinin sadece Milyonda 3'ü Bağımlılıkla Mücadeleye** ayrılmıştır.

Burada dikkat çekici durum ise Sağlık Bakanlığının Bağımlılıkla Mücadeleyi tamamen Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara (Yeşilay V.B.) terk etmesidir.

Bağımlılıkla Mücadele için ayrılan ödeneğin 2023'de %75,38, 2025/10 itibariyle de %95'52'sinin Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara yapılan transferlerden oluşmasıdır.

Bu durum Sağlık Bakanlığının bağımlılıkla mücadeleyi sivil toplum örgütlerine terk ettiği tespitimizi doğrulamaktadır.

Bağımlılıkla ilgili bir diğer husus ise 2026 yılı için tütün ve alkol ürünlerinden 715.215.018.000,-TL vergi geliri hedeflemesine karşın bağımlılıkla mücadeleye sadece bu gelirin binde 8'i kadar, 5.457.845.000,-TL, bütçe ayırmış olmasıdır.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin bütçedeki payı ise azalmaya devam etmektedir. Koruyucu sağlık hizmetlerine 2025 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesinden ayrılan pay %27.54'dür. Her ne kadar başlangıç ödenekleri önceki yılları da ayrılan ödenekler seviyesinde olmakla birlikte gerçekleşen harcamalar bunun tersini işaret etmektedir.

Sağlık Bakanlığı bütçesinin 2023 yılında %28,72'si, 2024 yılında %27.63'ü, 2025 yılında ise %26.81'i Koruyucu sağlık Hizmetlerine ayrılmıştır. Buna karşılık gerçekleşen harcamaların 2023'de 25,27'si, 2024'de %24,49'u 2024/10. Ay itibariyle ise % 25'i Koruyucu Sağlık Hizmetleri için yapılmıştır.

2026 İtibariyle kişi başına koruyucu sağlık hizmetleri ödeneği 4.733 TL olup personel ve SGK giderleri çıkarıldığında bu rakam 2.605,-TL olmaktadır. Grip aşısının 750-TL, en az 2 doz yapılması gereken HPV aşısının tek dozunun fiyatının 3.993.-TL olduğu dikkate alındığında koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan ödeneğin yetersizliği ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan Tedavi Edici Hizmetlere ayrılan ödeneğin gerçekleşen harcamanın olarak yıllar itibariyle arttığı gözlenmektedir.

Sağlık Bakanlığı 2026 yılı bütçesinden Tedavi Edici Sağlık Hizmetlerine ayrılan pay %71.27 olmakla birlikte yıllar itibariyle harcamalar sürekli olarak ödenekleri 3-4 puan üzerinde gerçekleşmektedir.

Sağlık Bakanlığı bütçesinden Tedavi Edici Sağlık Hizmetler için ayrılan ödeneğin oranı 2023'de %69,74, 2024'de %70,95, 2025'de %71.86 iken gerçekleşen harcamalarda bu oran 2023'de 73,98, 2024 74.73, 2025/10 itibariyle %74.29 olarak gerçekleşmiştir.

Bu veriler Sağlık Bakanlığının bütçesini halkımızın sağlığını korumak yerine hastalandıktan sonra tedavi etmeye harcadığını göstermektedir.

Öte yandan Kamu Özel Ortaklığı yöntemi ile işletilen şehir hastanelerinin Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerindeki yükü de artarak devam etmektedir.

2025 Yılında şehir hastaneleri için 104.602.082.000,-TL ödenek ayrılmasına karşın 10. Ay itibariyle şehir hastanelerine 101.828.660.406,-TL ödeme yapılmış olup yıl sonu itibariyle bu rakamın 122 Milyar TL'ni aşması beklenmektedir. Bu ise bütçe ödeneğinde 28 milyar TL'nin üzerinde aşım yapılması anlamına gelmektedir.

2026 Yılında Şehir Hastaneleri için 136.148.659.000,-TL ödenek ayrılmış olup 2025'in 122 Milyar TL üzerinde gerçekleşmesi beklenen harcamalar dikkate alındığında gerçekçi görünmemektedir.

Her yıl şehir hastanelerine bütçeden ayrılan pay düşük gösterilmekte ancak gerçekleştirmeler bunun üzerinde olmaktadır.

Nitekim 2025 yılında ayrılan ödenek Sağlık Bakanlığı bütçesinin %10.25'i olmasına karşın 2025 10. Ay itibariyle gerçekleşme %11.15 olmuştur.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerine göre şehir hastanelerinin toplam maliyeti 13.802.877.147,53 USD'dir. Buna karşın sadece 2025 10. Ay itibariyle hizmet ve kira bedeli olarak ödenen 101.828.660.406,73 TL'nin bugünkü kurdan karşılığı

2.413.001.432 USD olup bu toplam harcamanın %17.48'inin bir yılda ödendiğini göstermektedir.

2026 Yılı Şehir hastaneleri kira ödeneği ise 78.678.556.000,-TL olup bunun karşılığı 1.866.118.837,- USD'dir. Bu her yıl toplam yatırımın %13.52'si kadar kira ödendiği ve toplam yatırımın karşılığının (hizmet bedelleri hariç) kira olarak 7,4 yılda geri alındığını göstermektedir. Böyle bir getiri hiçbir sektörde bulunmamaktadır.

Şehir hastaneleri ile ilgili bir diğer skandal ise Sayıştay Raporlarında belirtilmesine karşın kamu zararına yol açmasına neden olan aşağıdaki hususların 2021, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında tekrarlanmasına karşın bir önlem alınmaması ve hatalı uygulamaların devam ettirilmesidir.

Kamu zararına neden olan hatalı uygulamalar aşağıda belirtilmiştir.

1. Yaptırılmayan/Yapılmayan İmalatlar İçin Toplam Sabit Yatırım Tutarı Revizyonu ve Bu Eksikliklerin Etki Ettiği Hizmetler İçin Sözleşme Değişikliği Yapılmamıştır.

Yapılmayan/yaptırılmayan işler ve buna bağlı olarak alınmayan cihazlar ve verilmeyen hizmetlerle ilgili kira ve hizmet revizyonu neden yapılmamaktadır?

2. Kamu Özel İş Birliği Modeli ile İşletilen Şehir Hastanelerinde Yer Teslimi Yapılmadan İnşaat İşleri Başlamasına Rağmen Yatırım ve İşletme Dönemlerine İlişkin Revizyonlar Yapılmamıştır.

Sayıştay raporuna göre 13 şehir hastanesinde yer teslimi yapılmadan inşaata başlanmıştır. Firmanın inşaat süresi yer teslimi tarihi esas alınarak belirlenmekte ve belirlenen süreden erken faaliyete geçmesi halinde bu süre hizmet süresine eklenmektedir.

Yer tesliminden önce inşaata başlanmasına izin verilmekle bu firmalara sözleşmede olmayan ek süre avantajı sağlanmaktadır. Yapılan araştırmalarda 13 şehir hastanesinde yer tesliminde 2-5 yıl önce inşaata başlandığı tespit edilmiştir. 2025 yılında 10 ayda 101 milyar ödeme yapıldığı dikkate alındığında her bir yıllık erken işe başlamadan dolayı yaklaşık 120 milyar firmalara kazanç sağlandığı görülmektedir.

Sayıştay'ın uyarılarına karşın sözleşmelerde neden bu konuda revizyon yapılmamaktadır.

3. Yatırım Döneminde Katma Değer Vergisi İstisnasından Yararlanan Görevli Şirketlerin İstisna Kapsamında Kira Tutarının veya Kira Süresinin Bir Kısmından Vazgeçmesine İlişkin İşlem Tesis Edilmemiştir.

3065 sayılı yasanın geçici 29. maddesine göre ile şehir hastanelerine ilişkin harcamalar KDV'den istisna edilmiş ve kanunlaştığı 04/04/2012'den önce ihalesi yapılan veya

sözleşmesi düzenlenen şehir hastanelerinde, yatırımcı firmanın yükleneceği KDV'nin (yasanın çıktığı tarihten önceki ihalelerde KDV'nin yatırım maliyetine dahil olması ve buna göre hesaplanan finansman maliyetinin de toplam yatırım tutarına eklenmesi nedeniyle) finansman maliyetinin kira süresi ve bedelinden düşülmesi gerekmektedir.

Sayıştay'ın her yıl bu konuda rapor düzenlemesine karşın neden bu konuda düzenleme yapılmamaktadır.

4. Kamu Özel İş Birliği Modeli ile İşletilen Şehir Hastanelerinde Çamaşırhane, Laboratuvar, Görüntüleme Merkezleri gibi Hizmet Sunum Alanları için Isıtma ve Soğutma Giderleri Tahsil Edilmemiştir.

Devasa büyüklükteki şehir hastanelerinde on binlerce m2 alan oluşturan bu alanların ısıtma ve soğutma enerji bedelleri neden tahsil edilmemektedir?

Kamu zararına neden olan bu işlemler neden düzeltilmemektedir? Şehir hastanelerini yapan yandaş sermayeye ödenen milyar dolarlar yetmemekte midir?

Bu konuda 19/11/2025 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

EK:

ŞEHİR HASTANELERİNİN MALİYETİ VE YAPILAN ÖDEMELER

18 Şehir Hastanesinin yatırım maliyeti	13.802.877.147,53 USD
2017-2025/10 arasında ödenen hizmet bedeli	5.755.879.512 USD
2017-2025/10 arasında ödenen kira bedeli	9.601.501.084 USD
2017-2025/10 arasında ödenen toplam tutar	15.357.380.596 USD
2026 Yılı Hizmet Ödeneği USD	1.363.091.130
2026 Yılı Kira Ödeneği USD	1.866.118.837
2026 Yılında Ödenecek Toplam Tutar	3.229.209.968 USD
2026 sonu itibariyle ödenecek hizmet bed.	7.118.970.642 USD
2026 Sonu itibariyle Ödenecek Kira.Bed. USD	11.467.619.921
2026 SONU İTİBARIYLA TOPLAM ÖDEME USD	18.586.590.564

2025 Yılı son iki ayında ödenmesi muhtemel 22 milyar TL'na karşılık gelen 521.370.014.01 USD da dikkate alındığında toplam ödeme tutarı 19 milyar USD'yi geçmektedir.

- **Hesaplamalarda yılın ilk günü kurları esas alınmıştır.**
- **2021-2023 Yılları arasında Bakanlığın kira ve hizmet ödemelerini mali tablolarında göstermemesi nedeniyle bütçe ödeneği harcama olarak kabul edilmiştir.**
- **2024 ve 2025 Yılları mali tablolarında ödemelerin hizmet ve kullanım bedeli olarak ayrı ayrı gösterilmemesi nedeniyle bu yıllardaki hizmet ve kullanım bedeli rakamları bütçe ödeneğindeki rakamlar dikkate alınarak hesaplanmıştır.**

Şehir Hastanelerinin tamamının faaliyete geçtiği dikkate alındığında yıllık ödemelerin 2026 ödeneği doğrultusunda yapılacağı ve her yıl yaklaşık 2 milyar doları kira olmak üzere 3 milyar doların üzerinde ödeme yapılacağı öngörülmektedir.

Dr. Zeliha Aksaz Şahbaz
CHP Gölge Sağlık Bakanı,
Genel Başkan Yardımcısı